

SNÖSKOTERN – EN INTEGRERAD DEL AV PAJALA

Visste du att det finns drygt 4 000 skottrar i Pajalas kommun? Eller att snöskoterbranschen omsätter ungefär 217 miljoner kronor varje år och att minst 34 årsanställda arbetar på ett eller annat sätt med snöskotern?

Att köra snöskoter är fantastiskt

Det betyder också att ta ansvar. I Sverige har vi en unik frihet att köra snöskoter i naturen, dock med tydliga och viktiga både lagar som regler. Denna frihet ifrågasätts dock till och från vilket innebär att alla som kör snöskoter har ett ansvar för att denna möjlighet ska finnas kvar i framtiden.

Samtidigt är snöskotern en integrerad del av väldigt många människors, framförallt i norra Sverige, liv och vardag. Snöskotern är inte bara ett fordon i sig, den är ett sätt att leva på och med, i samklang med naturen, med respekt för omgivningen och tillsammans med andra, boende, fastighetsägare eller dem som vill uppleva naturen utan en snöskoter.

Denna rapport från Snö- och terrängfordonsbranschen vill visa på att snöskotern är viktig för många människor, hur mycket den påverkar det lokala samhället i områden som annars kanske har begränsat med arbetstillfällen eller inkomster för kommunens invånare. Inkomster som förvandlas till skatteintäkter i kommuner och regioner.

Vårt budskap till dig som förtroendevald eller tjänsteman

Som förtroendevalda och tjänstemän i en kommun har ni samtidigt både ett utvecklande som utmanande uppdrag. Det är många intressen som ska vägas samman och det finns många önskemål från invånare såväl som övriga intressenter, företag eller föreningar. Vi är glada för alla som engagerar sig i sitt lokalsamhälle, detta oaktat ifall man är politiker eller anställd, i majoriteten eller i opposition.

Vi har inga direkta krav, utan vill bara med denna rapport be er att ta hänsyn till några önskemål.

Det vi ber om är att ta till er det vi beskriver i denna rapport; att snöskotern är en integrerad del av livet för så många i kommunen. Att beslut som stoppar eller hindrar människor att lagligt använda snöskotern i enlighet med regler får effekt på just de många snöskoteråkarna i kommunen.

Vi vill se ett ökat samarbete mellan snöskoterförare och andra intressenter. Vi vet att med en positiv dialog mellan snöskoterförare, fastighetsägare och andra intressenter följs av en ökad respekt för olika viljeinriktningar. Något vi är övertygade ni som förtroendevalda och tjänstemän gärna ser ske.

Vem vi är

Vi som står bakom denna rapport är alla de som dagligen, på ett eller annat sätt, arbetar med snöskottrar. I lite mer formell mening är det de svenska importörerna av snöskottrar som genom vårt branschförbund, Svenska Snö- och terrängfordonsbranschen, vilka står bakom rapporten.

I den spännande och nyttiga debatten om snöskotern i samhället har Snö- och terrängfordonsbranschens aktörer en viktig roll att spela. Vi levererar och säljer snöskottrar och fyrhjulingar, en verksamhet omgärdad med tydliga och ibland tuffa regler om till exempel säkerhet, miljöpåverkan, kvalitet och utveckling.

Vi tar ansvar för våra produkter och arbetar konstant med att ge alla anknutna återförsäljare verktyg i att sälja säkra och produkter som alltid uppfyller lagstiftarens regler. Vi motverkar dessutom olaglig trimning eller försäljning av sådana tillbehör och vi arbetar hårt för att informera och utbilda köpare såväl som förare om ansvar i naturen och att köra säkert. Denna rapport är ett exempel på det arbetet.

Läs gärna mer om Snö- och terrängfordonsbranschen på www.snöochterräng.se.

Rapporten

Denna rapport redovisar – så långt det är möjligt – siffror och fakta om snöskoteranvändandet i Sverige, Norrbottens län och Pajalas kommun. Vi gör det genom att peka på statistik om inte bara snöskoterns som sådan, utan även officiell statistik, nedbruten på kommunal nivå.

Vi redovisar antalet snöskotrar, antalet snöskoterägare, beräknad omsättning och antalet anställda som direkt eller indirekt arbetar med snöskotrar i sin vardag.

Diskussionen om snöskotern är full av känslor och åsikter, ofta med för lite fakta och konsekvensanalyser. Denna rapport försöker ge en rättvis bild av hur stor – och viktig snöskotern är – för människor i Pajalas kommun och därmed också för Pajalas kommun i sig.

Så här har vi resonerat.

Vi vet – bland annat tack vare Väg- och trafikregistret hos Transportstyrelsen - hur många snöskotrar, ägare men givetvis också hur många invånare som finns i Pajalas kommun. Vi har delat snöskoterbranschens omsättning och antal anställda med det totala antalet invånare i Sverige men också konstaterat att vi i den södra delen av Sverige i praktiken inte har någon snöskoter verksamhet.

Vi har därför fördelat antalet registrerade snöskotrar i södra Sverige till kommunerna i snöskoterlänen, det ger det vi nedan kallar för "reella" siffror. Som exempel kan nämnas att det faktiskt finns 217 snöskotrar registrerade på Gotland. Då vi i praktiken vet att dessa snöskotrar förvaras och används i snöskoterlänen har alla skotrar registrerade söder om Dalarna fördelats proportionellt till skoterlänen och kommunerna.

Då vissa kommuner har flera snöskoterhandlare och andra inga, samtidigt som några har flera snöskoteranläggningar medan – åter – andra inte har det, har vi summerat hela branschens omsättning och antalet anställda och sedan fördelat dessa per kommun i snöskoterlänen (nedan kallat "reellt antal").

Vi är medvetna om att denna beräkning kan upplevas något trubbig och mer indikativ än bevisad, men då vårt budskap är att medvetengöra snöskoterns betydelse i samhället är siffrorna tillräckligt grundade i fakta. Läs mer i bilaga 1, längst ner i denna rapport.

SNÖSKOTERN I PAJALAS KOMMUN

Antal registrerade snöskotrar i kommunen :	3 501 st.
Reellt antal snöskotrar efter procentuell fördelning:	4 096 st.

Antal snöskoterägare:	2 101 st.
Reellt antal snöskoterägare efter procentuell fördelning:	2 458 st.

Befolkning:	5 935 st.
Andel snöskoterägare av befolkning %:	35,39%
Andel snöskoterägare av befolkning reellt %:	41,41%

Snöskoterns betydelse för Pajalas kommun:

Snöskoterrelaterad omsättning:	217 miljoner kr
--------------------------------	-----------------

Antal årsanställda i snöskoterbranschen:	34 st.
--	--------

SNÖSKOTERN I NORRBOTTENS LÄN

Antal snöskotrar i länet:	90 213 st.
Antal reellt/fördelat procentuellt:	105 549 st.
Antal snöskoterägare:	54 128 st.
Antal snöskoterägare reellt/fördelat procentuellt:	63 330 st.
Befolkning:	249 379 st.
Andel snöskoterägare av befolkning %:	21,71%
Andel snöskoterägare av befolkning reellt %:	25,39%

Snöskoterns betydelse för Norrbottens län:

Snöskoterrelaterad omsättning:	5 600 miljoner kr
Antal årsanställda i snöskoterbranschen:	1 417 st.

SNÖSKOTERNS POSITIVA PÅVERKAN – FAKTA OM HELA SVERIGE

- Snö- och terrängfordonsbranschen är en mångmiljardsbransch verksam i huvudsak i Sveriges lands- och glesbygd. Snöskoterbranschen är naturligtvis koncentrerad till Sveriges norra del.
- 83% av landets registrerade snöskotrar återfinns hos ägare skrivna i Norrland samt i Dalarnas - och Värmlands län.
- Branschens återförsäljare knutna till snö- och terrängfordonsbranschens medlemsföretag omsätter ca 20 miljarder kronor årligen. Bedömningen är att ungefär hälften av denna omsättning kan direkt hänföras till snöskoterverksamheten.
- Till denna summa ska till exempel importörer, turistverksamhet, övriga näringsidkare och civilsamhällets omsättning tillföras. Vi bedömer att denna övriga verksamhet, intimt förknippad med snöskoterkörningen, omsätter ungefär lika mycket varje år.
- Snöskoterverksamheten i Sverige omsätter därför ungefär 20 miljarder kronor årligen.
- På samma sätt har ovan nämnda återförsäljare ca 5 000 anställda. Till dessa ska anställda i ovan nämnda övriga verksamheter tillföras. Det är därmed inte orimligt att anta att antalet årsanställda i hela snöskoterbranschen därmed är dubbelt så många, cirka 10 000.
- Då snöskoteranvändandet är en angelägenhet för framförallt norra Sverige med en större andel glesbygd än i södra delen av landet är varje jobb, varje krona i omsättning extra viktig.
- Återförsäljarnas egna bedömningar är att med en restriktiv lagstiftning avseende rätten att köra snöskoter jämfört med idag kommer deras verksamhet minska med ca 30% vilket innebär en minskad omsättning årligen med ca 6 miljarder kronor.
- Återförsäljarnas egna bedömningar är att antalet anställda kan riskera att minska med mellan 1500 och 2000 årsanställda med en tydlig restriktiv lagstiftning eller kommunala beslut med för stor inskränkning på snöskoterkörningen.
- På importörsnivå bedömer vi att snöskoterbranschen riskerar en minskning av omsättning och försäljning med 45–50% om dagens regler för friåkning skulle radikalt förändras, det vill säga om myndigheter rejält minskar områdena för friåkning med ambitionen att styra snöskoteråkandet till ledåkning. En sådan omedelbar kollaps skulle innebära att långt fler än 3 000 arbetstillfällen skulle försvinna i glesbygdsläna i norra Sverige.

BILAGA 1. BRANSCHENS OMSÄTTNING OCH ANTALET ANSTÄLLDA PÅ ÅTERFÖRSÄLJARNIVÅ

Vi har bitt medlemsföretagen i Snö- och terrängfordonsbranschen att leverera organisationsnummer till deras återförsäljare (ÅF). Vi har därefter bitt SCB att ge oss ett utdrag på den information som finns i företagsregistret rörande dessas omsättning och antalet anställda.

SCB levererar endast data i intervall när det kommer till omsättning och antalet anställda. Exempel på dessa intervall är 1–5 anställda, 20–49 anställda, 100 000 – 499 000 tkr omsättning osv. Vi har därför valt ett snittvärde i respektive intervall. 20–49 anställda ger i denna beräkning 35 anställda.

Då en stor andel (cirka 70%) saluför både snöskotrar och fyrhjulingar finns det inga möjligheter att, utifrån statistik från SCB, göra en uppdelning av branscherna på återförsäljarnivå från deras underlag.

Snö- och terrängfordonsbranschen organiserar cirka 98% av marknaden för snöskotrar. Vi har därför uppskattningsvis bedömt att redovisade siffror ska på aggregerad branschnivå höjas med 15% för att få ett mer heltäckande resultat.

Redovisning

Antal återförsäljare (ÅF) Snöskoter/fyrhjulingar, siffror från SCB	336 st.
Bedömt verkligt antal ÅF i hela landet	386 st.
Omsättning i snitt per ÅF ur undersökning hos SCB	50,4 MKR
Summa årlig omsättning ÅF, siffror från SCB	16,9 MDKR
Bedömd summa årlig omsättning ÅF i branschen	19,4 MDKR
Varav årlig omsättning snöskoterverksamheten ÅF (50%)	10,0 MDKR
<u>Bedömning total, årlig omsättning relaterade till snöskoterverksamhet</u>	<u>20,0 MDKR</u>
Antal årsarbetskraft i snitt per ÅF ur undersökning hos SCB	13 st.
Antal årsarbetskraft ÅF ur undersökning hos SCB	4 317 st.
Bedömt antal årsarbetskraft ÅF	4 964 st.
<u>Bedömning antal årsarbetskraft relaterade till snöskoterverksamhet</u>	<u>10 000 st.</u>

Kommentar

Siffrorna är som påpekats aggregerade och därefter delade i ett snittvärde då SCB inte har nedbrytbara siffror per företag. Då ett okänt antal av redovisade ÅF med all säkerhet säljer varor och tjänster utanför terränghjulings- och snöskotersegmenten kan antas att en del av t.ex. omsättningen är från andra branscher. Snö- och terrängfordonsbranschen omsätter i sin helhet årligen på återförsäljarnivå cirka 20 miljarder kronor och har cirka 5 000 anställda.

Å andra sidan finns det ett stort och okänt antal näringsidkare som inte ingår i denna förteckning och som kommer att påverkas av en förändrad terrängkörningslag. Detta sammantaget innebär att vi i brist på annan data antar att dessa två effekter tar ut varandra med hänsyn taget till det stora antal ÅF vi har som urvalsgrund.

Till detta tillkommer övrig verksamhet som påverkas direkt eller indirekt av förändrade terrängkörningslagar och regler på statlig eller kommunal nivå. Exempel på dessa kan nämnas turistnäringen, skidanläggningar, hotell, jord- och skogsbruksnäringar, myndighetsutövning och service- och försäljning utanför branschens organiserade återförsäljarled.

Tillkommer gör även omsättning eller antal anställda hos exempelvis fordons- och tillbehörsimportörer-/distributörer, det vill säga medlemsföretag i snö- och terrängfordonsbranschen, samt leverantörer av bränsle med mera.